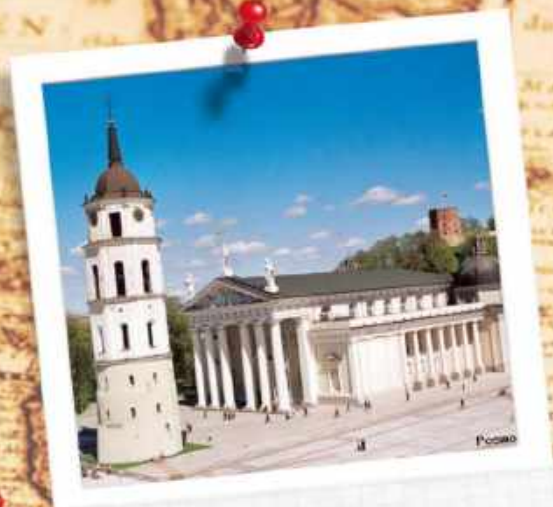

Наукові перспективи
Видавнича група

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

у рамках роботи Видавничої групи
"Наукові перспективи"

Матеріали ХІХ Міжнародної науково-
практичної конференції (07 березня 2022 року,
м. Вільнюс (Литва) дистанційно)

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук
з державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

***Матеріали XIX-ої Міжнародної науково-
практичної конференції***

(07 березня 2022 р., м. Вільнюс (Литва), дистанційно)

2022 р.

International Economic Institute s.r.o. (Jesenice, Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
**Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)**
**Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine"
(Kyiv, Ukraine)**
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

**MODERN ASPECTS OF
MODERNIZATION OF SCIENCE:
STATUS, PROBLEMS,
DEVELOPMENT TRENDS**

*Materials of the 19th International Scientific and
Practical Conference
March 7, 2022, Vilnius (Lithuania), remotely*

2022

УДК 001.3-048.35:0/9](06)

C91

Схвалено до друку Президією Громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення № 2/4-22, від 04.04.2022)

Матеріали конференції індексуються у міжнародній пошуковій системі Google Scholar

Організаційний комітет конференції:

І.В. Жукова - канд. н. держ. упр., доц.; *Є.О. Романенко* - д-р держ. упр., проф., Заслужений юрист України; *О.М. Непомнячий* - д-р держ. упр., проф., Заслужений будівельник України; *О.І. Дайій* - д-р економ. н., проф., Заслужений працівник освіти України; *В.Л. Федоренко* - д-р юр. н., проф., Заслужений юрист України; *О.М. Макаренко* - д-р мед. н.; *Маркета Павлова* – директор Міжнародного економічного інституту (Прага, Чехія); *Юрій Кійков* - доктор інформатики, доктор технічних наук у галузі розвитку освіти (Теплице, Чехія); *Володимир Бачишин* - доцент кафедри економіки (Братислава, Словаччина); *Петер Ошват* - доцент юридичного факультету (Братислава, Словаччина); *Л.С. Ахметова* - доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО (Казахстан); *Бадрі Гечбайя* - доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія).

Секретар: *А.С. Ковальчук* - здобувач ступеня доктора філософії (PhD).

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. Вільнюс: ГО «ВАДНД», 07 березня 2022 р. 314 с.

У матеріалах XIX-ї Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені: проблемні аспекти забезпечення безпеки національної економіки, її стабілізації та сталості, здатності до постійного оновлення, вдосконалення; дослідження щодо здійснення освітнього процесу в закладах післядипломної педагогічної освіти в умовах дистанційного та змішаного навчання; особливості формування соціально-психологічних особливостей «soft skills» у майбутніх психологів; питання пов'язані з протидією проявам корупції, особливо у секторі оборони України.

Матеріали будуть корисними та цікавими науковцям, викладачам, педагогам-практикам, представникам органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачам вищої освіти, громадсько-політичним діячам, а, також, усім, хто цікавиться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2022

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління», 2022

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2022

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2022

- Мищенко М. О.** 85
*ТЕАТРАЛЬНЫЕ СТРАНИЦЫ ГАСТРОЛЬНОГО
МАРШРУТА ЗАПОРОЖСКОГО ТЕАТРА ИМ. Н.
ЩОРСА ПОД РУКОВОДСТВОМ В. Г. МАГАРА В
БЕЛОРУССИИ (ИССЛЕДУЕМЫЙ ПЕРИОД 1950 ГОД)*

СЕКЦІЯ 4. ГЕОГРАФІЯ

- Котик Л.І.** 90
*ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ
ГЕОГРАФІЇ МАКРОРЕГІОНІВ СВІТУ У ВИЩІЙ
ШКОЛІ (НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНУ ЦЕНТРАЛЬНА І
ПІВДЕННО-СХІДНА ЄВРОПА, СХІДНА БАЛТІЯ)*

СЕКЦІЯ 5. МАРКЕТИНГ

- Шевченко А.В., Адєєва Г.В.** 98
*ПРАВИЛА МІЖНАРОДНОГО КОДЕКСУ ESOMAR
ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ НА РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ПОСЛУГ*

СЕКЦІЯ 6. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

- Vokhan Alina** 105
DIPLOMACY AS A PROVIDER OF ECONOMIC CULTURE

- Вдовин М.І.** 111
*ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ У ГЛОБАЛЬНІЙ
СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ*

СЕКЦІЯ 4.

ГЕОГРАФІЯ

Котик Л.І.

асистент кафедри економічної і соціальної географії
*Львівський національний університет
імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ МАКРОРЕГІОНІВ СВІТУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ (НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНУ ЦЕНТРАЛЬНА І ПІВДЕННО-СХІДНА ЄВРОПА, СХІДНА БАЛТІЯ)

В умовах глобальної невизначеності та непевності, які притаманні постмодерному інформаційному розвитку людства та посилені глобальними кліматичними змінами та епідемією COVID-19 важливим є вивчення політичних, демогеографічних і соціально-економічних особливостей розвитку окремих макрорегіонів світу, загалом, та комунікації України з ними, зокрема. Останнє зумовлено прагненням нашої держави інтегруватися у міжнародний соціально-економічний розвиток, пропагувати на геополітичному рівні демократичні цінності, розвивати україноцентричні геокультурні вектори, відстоювати власний суверенітет і територіальну цілісність, вибудовувати довготривалі міцні гео економічні відносини тощо.

Навчальна дисципліна «Суспільна географія макрорегіонів світу», викладається для студентів четвертого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 106 Географія, галузі знань 10 Природничі науки [10]. Вона входить до групи нормативних навчальних

дисциплін циклу професійної і практичної підготовки, які розроблені на кафедрі економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка у рамках ОПП «Географія». Загальний обсяг курсу – 240 год. (8 кредитів ECTS), що складає 4,4% загального обсягу нормативних навчальних дисциплін освітньої програми.

Навчальна дисципліна складається з трьох змістових модулів, які об'єднують понад 40 тем, що взаємодоповнюють одна одну й розкривають суспільно-географічні особливості розвитку макрорегіонів і регіонів світу та окремих регіональних країн (рис. 1).

Одним із структурних елементів курсу, які формують цілісне уявлення студентів про особливості соціально-економічного розвитку макрорегіонів світу є «Суспільна географія Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії». Цей тематичний блок викладається у межах змістового модуля «Макрорегіон перехідні країни», має обсяг 30 год. (1 кредит ECTS). Його продовженням є тематичний блок «Суспільна географія Східної Європи, Південного Кавказу та Центральної Азії»; передувати йому великий змістовий модуль «Макрорегіон високорозвинені країни світу» (3 кредити ECTS).

Відповідно до структурно-логічної схеми програми підготовки бакалавра галузі знань 10 Природничі науки, навчальна дисципліна «Суспільна географія макрорегіонів світу» є продовженням нормативних навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки студентів «Основи суспільної географії» (1 семестр, 4 кредити ECTS) і «Географія населення з основами демографії» (6 семестр, 3 кредити ECTS), які викладають студентам відповідно першого та третього курсів.

**Рис. 1. Структура навчальної дисципліни
«Суспільна географія макрорегіонів світу» [7, с. 5]**

Зміст структурного елементу «Суспільна географія Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії» навчальної дисципліни «Суспільна географія макрорегіонів світу» розроблено на основі сучасних положень щодо підготовки фахівців у сфері географії, норм та традицій вищої університетської освіти («Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра Львівського національного університету імені Івана Франка за спеціальністю 106 Географія» [10];), нормативних документів (Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти («Стандарт вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти», 2020) та ін.), напрацювань кафедри

економічної і соціальної географії Львівського університету [2–5, 7, 8, 11].

Мета структурного елементу навчального курсу: надати студентам знання з теоретичних і прикладних питань суспільно-географічної регіоналізації світу; сформувати світоглядні засади щодо політичного, демографічного, економічного, соціального, культурного, екологічного суспільно-географічного розмаїття регіонів світу (Центральна та Південно-Східна Європа, Східна Балтія) та їхніх головних держав; висвітлити новітні проблеми суспільно-географічного розвитку Центральної та Південно-Східної Європи, Східної Балтії (структурна трансформація господарства у XXI ст.; проблеми раціонального використання природно-ресурсного, працересурсного та виробничого потенціалів; міграційні виклики; проблеми збереження довкілля, природного і культурного розмаїття; залучення регіонів та окремих держав у світові процеси глобалізації; регіональна економічна й соціальна політика; субрегіональні особливості глобальних проблем людства у регіоні; проблеми глобальних кліматичних змін і адаптація регіону до їхнього прояву; зовнішньо-економічні зв'язки субрегіонів і окремих держав тощо).

У результаті вивчення структурного елементу «Суспільна географія Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії» навчальної дисципліни «Суспільна географія макрорегіонів світу» студент повинен знати:

- методологічні підходи до вивчення регіонів світу, головних країн у регіоні;
- історико-географічні етапи формування політичної карти Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії;
- підходи до обґрунтування суспільно-географічної цілісності регіону та його унікальності як на фоні інших регіонів Європи, так й інших макрорегіонів світу;

- сучасні тенденції соціально-економічного розвитку країн Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії;
- просторові відмінності демо-соціально-економічного розвитку країн Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії;

вміти:

- розкрити зміст понять: країна, держава, субрегіон, регіон, макрорегіон, глобалізація, міжнародна співпраця тощо;
- виконати економіко-географічну оцінку природного, демографічного, працересурсного, промислового, аграрного, соціально-культурного потенціалу країн Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії;
- проаналізувати структуру господарства країн досліджуваного регіону;
- обґрунтувати доцільність створення вільних економічних зон, територій пріоритетного розвитку, інноваційних габів, територій пріоритетного розвитку тощо у країнах Центральної, Південно-Східної Європи та Східної Балтії. Аналізувати, яким чином набутий досвід можна використати у регіональній політиці України;
- здійснити прогнозування соціально-економічного, демогеографічного, політичного, культурного розвитку регіону.

Прослуховування курсу забезпечить формування у студентів системи компетенцій, які є критеріями оцінки якості знань з курсу:

- соціально-особистісні компетенції: здатність учитися; креативність, здатність до інтегрального мислення; наполегливість у досягненні мети; турбота про якість виконаної роботи; толерантність; екологічна грамотність; відкритість і чуйність до різноманіття і розмаїття; загальнонаукові компетенції: базові уявлення про регіоналізацію світу, що сприяють розумінню причинно-наслідкових зв'язків сучасного глобального розвитку;

➤ інструментальні компетенції: навички роботи з комп'ютером; навички управління інформацією; дослідницькі навички;

➤ професійні компетенції: володіння картографічними, статистичними, математичними й ГІС-методами дослідження суспільної географії макрорегіонів світу; здатність професійно використовувати профільні знання для прогнозування соціально-економічного розвитку субрегіонів світу (Центральна, Південно-Східна Європа та Східна Балтія), висвітлення нових проблем їхнього розвитку і тенденцій співпраці окремих країн з Україною.

«Суспільна географія макрорегіонів світу» є важливою нормативною навчальною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки освітньо-професійної програми 106 Географія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Її впровадження у навчальний процес сприяє формуванню інтегральної компетентності освітньої програми [10, с. 5], яка полягає в «здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов». Подальших досліджень потребує проблема укладання сучасних методичних рекомендацій до вивчення тем з суспільної географії макрорегіонів світу із врахуванням модерних технологічних здобутків, наявного актуального статистичного й аналітичного матеріалу з розвитку макрорегіонів і регіонів світу, пропагування україноцентричного погляду на світ, викликів змішаного й дистанційного навчання тощо.

Список використаних джерел:

1. Заячук М.Д., Чубрей О.С. Економічна та соціальна географія світу: навч. посібник. Чернівці, 2009. 200 с.

2. Книш М., Мамчур О., Ванда І., Котик Л. Міждисциплінарність при викладанні навчального курсу «Регіональна економічна і соціальна географія світу» / Географічна наука та освіта: від констатації до конструктивізму: зб. наук. праць. К., 2018. С. 219–221.

3. Книш М. Суспільна географія країн, що розвиваються: проблеми теорії, методології та методики: монографія. Львів, 2019. 276 с.

4. Книш М. М., Мамчур О. І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (Латинська Америка та Карибські країни, Африка, Азія, Океанія): навч. посібник. Львів, 2013. 368 с.

5. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів, 2015. 330 с.

6. Котик Л. І. До проблеми нових засобів навчання географії у вищій школі / Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава, 2020. С. 230-232.

7. Котик Л. Суспільна географія макрорегіонів світу (Центральна, Південно-Східна Європа та Східна Балтія): навч. посібник для самост. роботи студентів. 2-ге вид., допов. і перероб. Львів, 2022. 108 с.

8. Кузик С., Котик Л., Ванда І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (розвинені країни): навч. посібник. Львів, 2019. 148 с.

9. Мандрик І. П. Регіональна економічна і соціальна географія: конспект лекцій. Луцьк, 2021. 261 с.

10. ОПП «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ЛНУ ім. І. Франка, 2020. URL: https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/OP_106_Neohr-bachelor_2020.pdf.

11. Стецький В.В., Котик Л.І. Регіональна економічна і соціальна географія світу (Центральна та Південно-Східна Європа, Східна Балтія): навч. посібник. Львів, 2018. 100 с.
12. Цепенда М. М. Суверенні держави світу: суспільно-географічний довідник. Чернівці, 2018. 226 с.

*Матеріали XIX-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 березня 2022 р., Вільнюс (Литва), дистанційно)*

*Матеріали XIX-ої Міжнародної науково-практичної конференції
(07 березня 2022 р., м. Вільнюс (Литва), дистанційно)*

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Підписано до друку 04 квітня 2022 р. Формат 60х90/8.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

*Видавець: Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея
докторів наук з державного управління» Свідоцтво серія ДК No4957 від
18.08.2015 р., Аноріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.*

Надруковано рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com